

Katowice, dnia 14 kwietnia 2022 r.

INFORMACJA Nr 52/2021/EW

w sprawie wypadku powodującego czasową niezdolność do pracy, zaistniałego w dniu 25.11.2021 r. o godzinie 6²², w wyniku samoistnego wstrząsu górotworu o energii 5×10^6 J, w PGG S.A. Oddział KWK Staszic - Wujek w Katowicach Ruch Murcki - Staszic, któremu uległ górnik oddziału wydobywczego G 4, lat 36, pracujący w górnictwie 14 lat.

Wypadek zaistniał w rejonie skrzyżowania ściany 15b-S z Upadową XXVIb-S, w pokładzie 510 w polu „S” na poziomie 900m. Ściana 15b-S prowadzona była systemem poprzecznym z zawalem stropu, w przystropowej warstwie pokładu 510, zaliczonego do drugiego stopnia zagrożenia tąpnięciami, czwartej kategorii zagrożenia metanowego i klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego. Ściana przewietrzana tzw. systemem na „U”, usytuowana była pomiędzy Upadową XXVb-S, stanowiącą wyrobisko odstawczo-transportowe - doprowadzające powietrze do ściany, a Upadową XXVIb-S, będącą wyrobiskiem transportowym - odprowadzającą powietrze ze ściany.

Do dnia 25.11.2021 r. ściana 15b-S uzyskała średni postęp około 354m, a jej front znajdował się w odległości około 1081m od planowanej linii zatrzymania. W dniu 25.11.2021 r. na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 4⁰⁰, w rejon ściany 15b-S skierowanych zostało dwunastu pracowników z oddziału górniczego G 4. Na zmianie wykonywano prace remontowo - konserwacyjne oraz z zakresu profilaktyki tąpniowej. O godzinie 6²² nastąpił wstrząs górotworu o energii 5×10^6 J, którego epicentrum zlokalizowane było w odległości około 45m na wschód i około 55m na północ od Upadowej XXVb-S. W wyniku zaistniałego wstrząsu pracownik przebywający w Upadowej XXVIb-S, doznał obrażeń. Poszkodowany, z zagrożonego rejonu, wyszedł o własnych siłach. Wszyscy pracownicy zostali wycofani, a rejon ściany 15b-S został zabezpieczony przed wejściem osób postronnych.

W związku z zaistniałym wstrząsem i wypadkiem nie prowadzono akcji ratowniczej.

W dniu 26.11.2021 r. przeprowadzono oględziny rejonu, w którym zaistniał wstrząs oraz miejsce wypadku i stwierdzono, że wstrząs spowodował odprężenie, tj.:

- w Upadowej XXVIb-S doszło do:

- zmniejszenia przekroju poprzecznego wyrobiska wykonanego w obudowie typu ŁP10/V32/A na długości około 12m (od cechy ścianowej 371m do cechy ścianowej 383m), na odcinku wyznaczonej strefy szczególnego zagrożenia tąpnięciami,
- lokalnego uszkodzenia opinki stropu wyrobiska,
- zsuwów strzemion typu V32/36 łączących łuki stropnicowe z łukami ociosowymi, do około 1,0m,

- wybicia stojaków stalowych ciernych podbudowujących podciąg drewniany, stanowiący wzmocnienie obudowy Upadowej XXVIb-S w strefie szczególnego zagrożenia tąpnięciami
- w ścianie 15b-S, nastąpiło odspojenie ociosu węglowego w rejonie sekcji obudowy zmechanizowanej od nr 74 do nr 80 do głębokości 1,1m.

Przyczyną wypadku było oddziaływanie na pracownika skutków wstrząsu wysokoenergetycznego o energii $5 \times 10^6 \text{ J}$.

Przyczyną wstrząsu wysokoenergetycznego o energii $5 \times 10^6 \text{ J}$ było nagłe rozładowanie energii sprężystej skumulowanej w górotworze.

W związku z zaistniałym zdarzeniem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach nakazał:

I. Wstrzymać ruch zakładu górniczego w części dotyczącej wykonywania prac w rejonie ściany 15b-S w pokładzie 510 na poziomie 900m, do czasu przeprowadzenia oględzin miejsca wypadku zbiorowego.

II. Do czasu przeprowadzenia oględzin w rejonie ściany 15b-S w pokładzie 510 na poziomie 900m, w okresie wstrzymania prac w wyrobiskach, bezzwłocznie podjąć działania organizacyjno-techniczne, które powinny polegać na:

- skutecznym zabezpieczeniu dostępu do rejonu ściany 15b-S w pokładzie 510 na poziomie 900m,
- ustaleniu zasad ciągłego monitorowania i analizowania stanu zagrożeń tąpnięciami oraz wentylacyjno - metanowo - pożarowego w tym rejonie.

III. Dokonać ustaleń warunków bezpieczeństwa umożliwiających bezpieczne dokonanie oględzin miejsca wypadku zaistniałego w rejonie ściany 15b-S.

IV. Usunąć skutki zaistniałego odprężenia górotworu oraz lokalne nagromadzenia metanu w sposób i na zasadach określonych przez kierownika ruchu zakładu górniczego na podstawie opinii kopalnianego zespołu ds. zagrożeń w składzie poszerzonym o specjalistów do spraw zagrożeń metanowego i tąpnięciami.

V. W oparciu o opinię zespołu ds. zagrożeń, określić w projekcie technicznym eksploatacji pokładu 510 ścianą 15b-S w polu S na poziomie 900m, sposób zabezpieczenia przed zagrożeniem tąpnięciami oraz metanowymi, przy uwzględnieniu faktu zaistnienia odprężenia górotworu w tym wyrobisku oraz lokalnych nagromadzeń metanu o stężeniu powyżej 2%, w aspekcie konieczności:

- zastosowania metod ograniczania zagrożenia adekwatnych do istniejącego i przewidywanego stanu zagrożenia tąpnięciami oraz metanowego,
- określenia sposobu wzmocnienia obudowy, adekwatnego do istniejącego i przewidywanego stanu zagrożenia tąpnięciami,

- wyznaczenia stref szczególnego zagrożenia tapaniami we wszystkich miejscach, w których występuje duże prawdopodobieństwo skutków odprężenia górotworu.

VI. Zapoznać załogę zakładu górniczego z okolicznościami i przyczynami zaistniałego zdarzenia.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.